



Rubriek over familie- en boerderijnamen door Henk Harmsen. Aanvullingen en suggesties: 05437-72603.

Bernardus Beursken (1882-1956) uit Didam, mede-oprichter van de schutterij Sint Antonius in Nieuw-Dijk, was een ware levensgenieter. In 1923 ver-

ADVERTENTIE

Heb jij hem al in huis?

Vraag aan die studieids 95/96.
Bel ons centrale informnummer 08340 63937.

doc

Dagopleidingen/avondopleidingen

Beursken: boeren met smalle beurzen

trok hij als vrijgezel met het gezin van zijn broer Martinus (1876-1925) naar Vermilion in Ohio, Verenigde Staten, waar hij 'boertje' werd genoemd. Zijn laatste wens was dat hij zijn overlijden na een korte rouw een groot feest moest worden georganiseerd. Die wens werd inderdaad vervuld.

Het is een aardige anekdote, een van de vele in het prachtige familieboek Beursken, een naam die in Didam en omgeving veel voorkomt. Jan Beursken stelde eind 1990 na een uitvoerig onderzoek dit forse boek samen, nadat hij de stamboomgegevens zag, die zijn neef Theo uit Zevenaar had verzameld. Het boek ging de wereld over, want er wonen famulietaken in Amerika, Canada, Duitsland, Zwitserland en Zuid-Afrika. Ongeveer half Nieuw-Dijk komt in het boek voor.

Bij de volkstelling van 1947 kwam de naam Beurskens in Nederland 914 keervoor, het meest in de omgeving van Venlo-Tegelen. Waarschijnlijk zijn ze allemaal met elkaar verwant. De Didamse tak komt uit Helden in Limburg en mogelijk is stamvader Jacobus Beurskens (1766-1855) meegewonnen met enkele andere Heldenaren, o.a. Jacobus Klutman (1748-1824), die in Babberich schaapherder werd (zie onze aflevering van 29 oktober 1994).

Leeftijdgenoot Hannes Jansen uit

♦ Jan Beursken (bijgenaamd Simon, 1858-1941) en zijn vrouw Hentje Scholten (1869-1939) in 1921, de grootouders van genealogen Jan en Theo Beursken. (Repro Hans Groene)



Helden (1766-1843) vestigde zich in die zelfde tijd rond 1800 in Zevenaar. Mogelijk zijn de Heldenaren als soldaat in de tijd van Napoleon in deze streek beland en getrouwd, maar voor dienstplichtigen zijn ze wel wat oud. Ook kan de trek van Helden naar de Liemers zijn ontstaan doordat een landheer zowel hier als in Noord-Limburg bezittingen had: Helden was destijds Gelders.

Betekenis

Het blijkt dat in Didam de naam Beurskens via Beurskes in Beursken is veranderd. In 1947 kwam Beursken in Nederland 62 maal voor, waarvan 44 maal in Didam.

De uitgang -ken lijkt Brabants of Vlaams, maar de naam betekenis is onzeker (man met de kleine beurs?) Het waren volgens akten altijd 'eigenwerkdöenden' (boeren). Er komen ook nog allerlei varianten van de naam voor zoals Beursgens en Beurkens. De Beursken(s)-stamboom gaat terug tot Johannes Beurskens, waarschijnlijk geboren in Kessel rond 1613. Tot aan de genealoog treffen we in mannelijke lijn vervolgens aan Wilhelmus (overleden in Kessel 1721), Joachim (1684-1758), Martinus (1730-1811), Jacobus (1766-1855), Martinus (1805-1892), Gradus (1833-1922), Johannes (1858-1941), Hendrikus (geb.

1902, woont in Kelsehof Didam) en ten slotte Jan (geb. 1948). De vader van neef Theo (geb. 1950) is Wilhelmus (1912-1985). De grote verspreiding van de familie in de gemeente Didam is vooral terug te voeren op Gradus (1833-1922), die veertien kinderen had uit twee huwelijken. Van hem wordt verteld dat hij een kwart van Nieuw-Dijk bezat: veel gronden en vier boerderijen, waaronder de Geulecamp. Zijn aartsvaderlijk portret staat op de omslag van het familieboek: de man in zijn beste pak, breeduitgezet op een keukenstoel op het erf. Het boek wordt ingeleid door een dialectgedicht van Didamse

Lenie Lucassen en haast onleesbare oude akten zijn fraai gecalligrafeerd door Astrid, de vrouw van Jan Beursken.

Pleegkind

Bladerend in het ruim 380 pagina's dikke familieboek 'Van Beurskens tot Beursken, tussen Helden en Didam' komen we de aardigste bijzonderheden tegen. Bijvoorbeeld dat de keukentafel van Martinus Beursken in 1864 volgens de boedelbeschrijving 75 cent waard was. Marie (geb. 1894) in Wehl wist niet beter dan dat ze Thijssen heette, maar werd door haar schooljuf Kleinhesselink genoemd. Toen ze thuis uitleg vroeg hoorde ze dat ze een pleegkind was.

Voor al de gewone menselijke dingen maken een familieboek als dit zo smeug. Zoals de wetenschap dat Anna Beursken (1895-1970), die graag breide, en haar rustige man Herman Goossen, die als boer het meeste vervoer per kruitwagen deed, de gewoonte hadden om voor het slapen gaan nog gebakken aardappelen te eten. Of het gezond was? Hij werd 87 jaar, zij 75.

Jan wil zijn familieonderzoek nog verder voortzetten en zoekt nu contact met mensen die gegevens hebben over de namen Hageman (van zijn moeder) en Wenneker (van zijn vrouw). Evt. reacties via bovenstaand telefoonnummer.

Q.D 8/07-1995